

IV Jornada de millora en la seguretat dels pacients de les comarques gironines

Salt, 15 novembre de 2019

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

Prescripcions mèdiques verbals

**Grup de treball multidisciplinari
de Prescripció Segura**

Dr. José T. Salvador Bayarri

Fundació Puigvert

Prescripció Mèdica Verbal

Evitar errors medicació

Regla dels “5” correctes

- Malalt correcte
- Fàrmac correcte
- Dosi i dilució correcta
- Hora correcta
- Via d'administració correcta

Prescripció Mèdica Verbal

PMV :Prescripcions fetes en veu alta, be per telèfon o en persona

Emissor ↔ Receptor

Institució

Interpretació condicionada per:

- Pronunciació
- Soroll/interrupcions
- Falta de familiaritat de la terminologia emprada
- Prescripció de fàrmacs desconeguts pel receptor
- Fàrmacs amb nom similar
- Interpretació incorrecta dels números: errors de dosificació
- Manca de dades del malalt en el moment d'emetre la transcripció
- Multiplicitat de medicació a l'hora

Incrementen possibilitat d'error

Prescripció Mèdica Verbal

- **Utilitzades en circumstàncies molt específiques.**
- **S'haurà de garantir que el Centre disposi d'un procediment normalitzat de treball (PNT)**

Prescripció Mèdica Verbal

Punts específics:

□ Només acceptades en **situacions excepcionals** en les que la comunicació per escrit o electrònica no és possible.

□ L'emissor de les ordres ho ha de fer amb **claredat**.

Qui les rebi, les **llegeix de nou** a l'emissor i **ha de rebre l'aprovació explícita** per part de l'emissor.

Prescripció Mèdica Verbal

Recomanacions dirigides a la **Institució (I)** :

- ❑ Especificar qui esta **autoritzat** a fer-les i sota quines **circumstàncies**
- ❑ **Conèixer el procediment** d'actuació institucional per a la PMV
- ❑ Definir quins són els possibles **receptors autoritzats**
- ❑ Limitar-les a situacions **d'urgència**
- ❑ Detallar el **procediment d'actuació**
- ❑ Promoure la cultura de seguretat i **preguntar** a l'emissor qualsevol dubte
- ❑ Prohibir les ordres verbals amb **antineoplàstics**

Prescripció Mèdica Verbal

Recomanacions dirigides a la **Institució (II)** :

- Detallar el procediment d'actuació
 - **Descriure les situacions** en que es poden admetre les PMV
 - Definir les **limitacions** i prohibicions de les PMV
 - Concretar els elements que **ha d'incloure la PMV** per considerar-la complerta
 - Definir els **emissors - receptors** possibles
 - Definir les pautes per a una **comunicació** efectiva
 - Utilitzar tècniques de **relectura** en veu alta (read back)

Prescripció Mèdica Verbal

Recomanacions dirigides a l'Emissor

- Prescriure només els fàrmacs de la **Guia Farmacoteràpica** del Centre
- Utilitzar el nom genèric (**principi actiu**). Només ocasionalment el nom comercial
- Atenció amb els medicaments de **nom semblant**
- Lletrejar** el nom dels medicaments poc habituals
- No utilitzar abreviatures
- Dir els **números de forma separada**
- Especificar la **dosi (mg/Kg) o quantitats** de substància (mg, Meq.) i la dosi específica pel malalt
- Explicitar el **motiu de l'ús** del medicament o indicació
- Tan aviat com sigui possible (sempre en menys de 24 hores), l'Emissor ha de verificar i **signar** les ordres.

Prescripció Mèdica Verbal

Recomanacions dirigides al **Receptor (I)**

- Facilitarà a l'emissor **informació important** en relació al malalt que pugui condicionar la prescripció
- Si es possible, una **segona persona** escoltarà la PMV
- Registrarà l'ordre verbal** anotant:
 - Data i hora
 - Nom del pacient
 - Nom del medicament (principi actiu)
 - Forma farmacèutica (compr., càpsules, inhalador...)
 - Dosis i concentració
 - Via i freqüència d'administració
 - Quantitat i durada
 - Nom del prescriptor, telèfon i via de contacte
 - Aclariments del receptor
 - Motivació del medicament
 - Instruccions específiques d'ús

Prescripció Mèdica Verbal

Recomanacions dirigides al **Receptor (II)**

- Anotarà el **telèfon o la via de contacte** de l'emissor
- No acceptarà PMV per a quimioteràpics ni estupefaents
- Confirmarà la comprensió** del missatge rebut
- El receptor ha **d'escriure** l'ordre verbal completa, després **llegir-la** al prescriptor i rebre la seva **confirmació**
- Recomanable que un(a) **segon(a) professional** verifiqui la prescripció rebuda

Prescripció Mèdica Verbal

Altres consideracions

- PMV només acceptables si l'emissor és el **metge responsable** del pacient

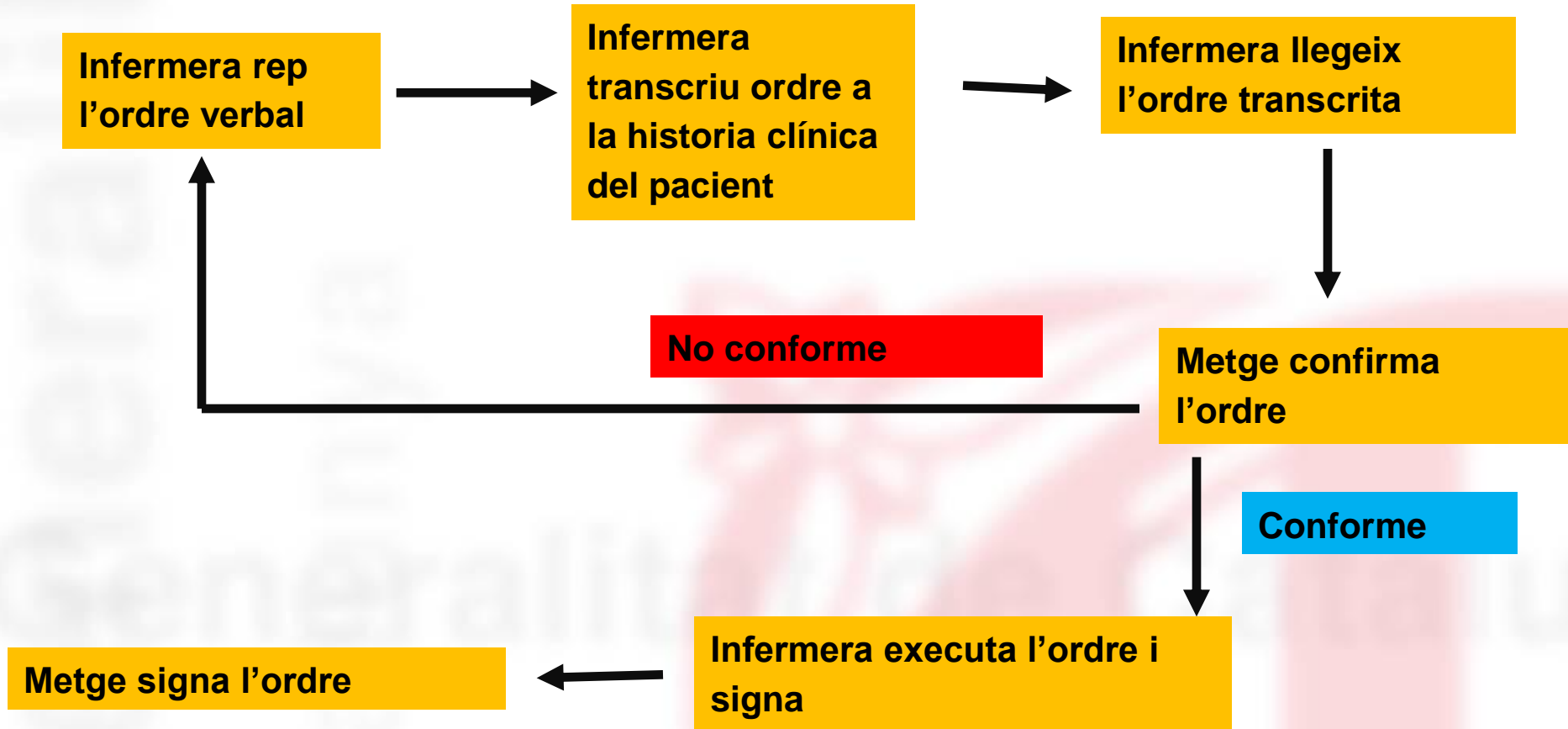
- **No son recomanables** les PMV per a:
 - Fàrmacs especials sota control mèdic
 - Fàrmacs d'alt risc
 - Fàrmacs d'administració epidural
 - Sang i derivats
 - Medicació per pediatria/neonatologia
 - Medicació per a pacients amb I. Renal o I. Hepàtica

Prescripció Mèdica Verbal

Recomanacions de seguretat per a PMV

- Disposar d'un **procediment d'actuació** referit a PMV
- Verificar i identificar possibles **accions de millora** un cop implementat el PNT
- Fer difusió de les **mesures de seguretat** en relació a les PMV:
 - Pòsters
 - Explicar
 - Analitzar casos d'error...

Procediment de la Prescripció Mèdica Verbal

Prescripció Mèdica Verbal

PMV es un **Risc** per als pacients

Procediment **normalitzat** de treball indispensable

Seguir el circuit

L'infermera
rep la PMV

L'escriu a
la història
clínica del
pacient

La llegeix
en veu alta:
lectura
inversa

Rep la
confirmació
del
prescriptor

ORDRES MÈDIQUES VERBALS UN RISC PER ALS PACIENTS

escolta

escriu

repeteix

confirma

VERIFICAR I SIGNAR LA PRESCRIPCIÓ EN 24H

RECORDA QUE:

Només en cas d'emergència

Només procés de treball estèril

Només personal autoritzat

Disposar de procediment normalitzat

Mai amb quimio

ALERTA AMB:

Lletrejar noms similars
Enumerar la dosi
Hemoderivats
D'alt risc
Via epidural

Nounats i pediàtrics
Insuficiència renal
Insuficiència hepàtica
Al·lèrgies

Generalitat de Catalunya
Departament de Salut

salutweb.gencat.cat
canalsalut.gencat.cat